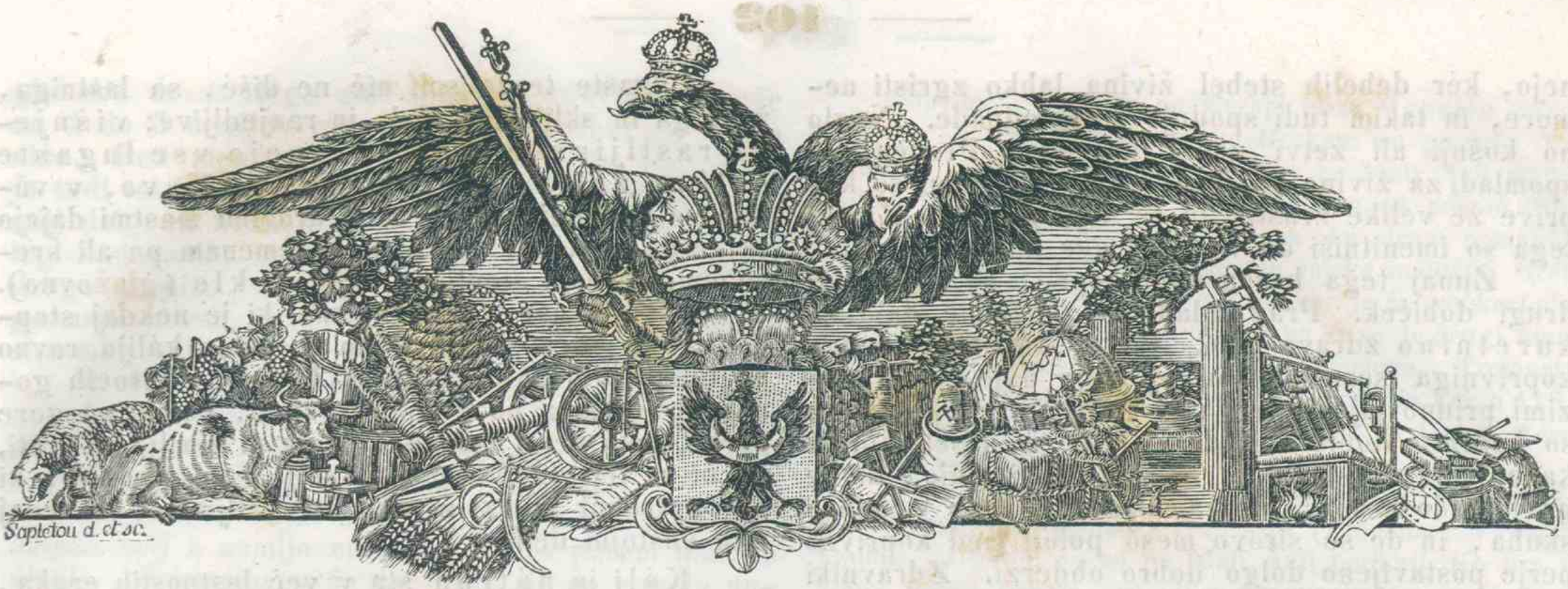

Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj IV. *V srédo 1. Maliga serpana 1846.* List 26.

Ozír v nebó.

(Glosa.)

Tjekaj gori se ozrimo,
Kjer svetov ne zmer' okó:
Jarma žulje preterpímo,
Tam verige se razspó!
M. Kastelic.

Ni britkéjši ure od take:
Ko v nesreči se človeka
Polastí obupnost neka,
Svít merjè tolažbe vsake!
Takrat glejmo nad oblake,
Tam mirú, pomoči išímo,
Vere, upa ne zgubímo;
Nas je zemlja zapustila,
Še živí previdnost mila:
Tjekaj gori se ozrímo!

Sledna tudi luč nam vgasni,
Gor mirú in večne sréče
Zvezda milá nam leskéče,
Na nebá višavi jasni!
Dnéva sončni žari krasní,
Svitlo nam noči nebó
Up, tolaž v sercé lijó:
De vtihníli bodo jóki
Na visókim gor obóki,
Kjer svetov ne zmer' okó.

Torej, naj solzá nam lije,
Naj nas céli svét zapuša,
Sèrčno tèrpi draga duša! —
Sej v solzàh veselje klije!
Sreče zor naj drugim sije;
Tèmno mi stezó hodímo,
V trudi britkim se potímo,
Enkrat bo se razjasnilo,
Nam tud' se nebó zvedrilo —
Jarma žulje preterpímo!

Po popotvi dokončani
Gor počili na zvezdíši
V našiga očeta híši,
Mir vživali bomo zbrani.
Stiski tukaj nam poslani,
Skèrb, in reve, ki nas tró,
Moč za vselej tam zgubó;
Tù tesnoba, zdetev slépa
Nam teló in duh oklépa:
Tam veríge se razspó!

Oliban.

Od kopriv.

Novice so že sto in sto rečí za živinsko klajo priporočevale, zakaj od kopriv še niso nič govorile? Čeravno nekteri koprive zaničujejo in zaterajo, kér jih med plevel štejejo, vender niso zaničevanja, ampak pomnoženja in sejanja vredne, ker so za vsako živino prijetna in zdrava klaja.

Koprive se same rade zasejejo, in rastejo divje po neobdelanih krajih, per plotéh, zidovih, stenah, jezéh i. t. d. Rastejo na vsaki zemlji rade; tudi nezaničujejo nar bolj suhiga in nerodovitniga peska, ter rastejo na kamnitih in gorskih krajih, kjer nič druziga ne raste. Preterpijo vsako zimo in vsako vreme, in zaslužijo na gorskih krajih, kjer se oranje z veliko težavo opravlja, in kjer druga klaja rada ne raste, vsejane biti. So silno rodovitne in kjer so enkrat vsejane, so stanovitne in zmirej iz korenin poganjajo. Ni jim treba vsako leto gnojiti. Skušnje pričujejo, de je en oral zemlje s koprivami obsejan, vsako leto blizo 28 voz klaje dajál.

Dajo dobro klajo, ktero vsaka živina rada jé, in ji je tečna. Živina ostane pri taki klaji zdrava, in prihaja bolj mesnata in debela. Koprive se živini dajejo mlade in zelene in med drugo klajo zmešane, ali z vrelo vodo poparjene. Če se koprive popárijo, se njih moč tudi v vodi razdelí, in da dobro rumenkasto pijačo, ktera je živini prijetna, poparjene mehke koprive pa laglej živina jé. Posebno se prileže koprivna klaja dojivni živini. S koprivami rejene krave dajo več mleka, kakor per vsaki drugi klaji. Mleko da veliko smetene (poverhnje), in iz nje narejeno srovo maslo (puter) je dobriga prijetniga okusa in po zimi prav lepo rumene farbe, kakoršno sicer le poleti ima.

Za senó ali suho kermo so tudi koprive perpravne, kér dajo veliko dobre in zdrave suhe klaje za živino. Se pokosijo pet- ali šestkrat na leto, ko so kake 3 čevlje visoke zrastle, kakor druga kerma, in se ravno takó z njimi ravná. Le na tó je treba gledati, de premočne ali prestare ne posta-

nejo, kér debelih stebel živina lahko zgristi nemore, in takim tudi spodnjo perje odpade. Naglo po košnji ali žetvi zopet zrastejo. Predenj se spomladi za živino kaj druge klaje perdobí, so koprive že velike zrastle, in se dajo pokositi. Zavolj tega so imenitniši od vsake druge klaje.

Zunaj tega hasna dajo koprive še mnogoteri drugi dobiček. Prav mlade in sosekane dajo za kuretnino zdravo pičo. Če se kokošim zreliga koprivniga semena med zobanje daje, tudi pozimi pridno jajca nesó. — Tudi za živež ljudem so koprive dobre in zdrave, če se sosekljajo in kakor špinača skuhajo. Skušnje tudi učijo, de se prav terdo mesó s koprivami kuhano, lahko v mehko skuha, in de se sirovo mesó poleti med koprivno perje postavljeno dolgo dobro obderží. Zdravniki pravijo, de so koprive dobro zdravilo v mnogoterih boleznih in jim perpisujejo posebno moč, kri čistiti in na vodo gnati; iz mladih in stolčenih kopriv ožeti sok je ozdravljivi perpomoček zoper pljučno sušico in pljuvanje kervi. — Konjski tergovci mešajo koprivno seme med oves, kteriga konjem dajejo, de bolj svetlo dlako dobijo.

Koprive dajo tudi predivo. Koprivno predivo je v drugih deželah že davnaj znano. V ta namen se zrele stebla kopriv mesca Velikiga serpana ali Kimovca porežejo. Prava zrelost se pozná, kadar so debla rumenkaste ali rujavkaste, perje se nagne in doli visi, in se seme lahko osuje. Ko se porezane ali požete koprive naberejo, se po travniku razgernejo, de se per lepim vremenu neke dni dobro posušijo, de perje od stebel laglej odpade. Potem se godijo kakor lan ali konoplja. Nar bolj navadno godenje je v vodi, to je, se zvežejo v zvezike ali snopičke, in se pustijo **6** ali **7** dni, kakor je vreme, v čisti tekoči ali bajarski vodi ležati, de se ličovje bolj od lesenih stebel odloči. Potem se kakor lán ali konoplja posušijo, ki se na peč ali na sušivnico denejo in terejo. De se laglej treti dajo, nej se poprej stebla z lesenim bètam tolčejo.

V nekterih deželah delajo iz koprivniga ličja ali prediva jadra, verví (štrike) in mreže za ribe i. t. d. Tudi se da platnína narediti, če se vzame iz koprivne preje votik, osnutik pa iz navadne preje.

Iz tega se vidi, de je kopriva koristno zeliše, in de se iz nje veliko dobička perpraviti da. Ni prav ne, jih zaničevati, kakor jih nekteri zaničujejo, ki se na njih opečejo. Vsaka reč se zamore v dober hasen oberniti, če ga ljudjé le spoznajo.

Z—c.

Nekaj kemije (ločbe) kmetovavcam.

(Nadalje.)

25. §. Lugaste in druge solí.

Obertnikov, rokodelcov in gospodinj je brez števila, ki lugastih solí pogostama vpotrebujejo. Če navaden pepel zlužiš, čist lug ocediš, in ga na ognji posušiš, ti ostane v kotlu lugasta sól, káli ali potašelj imenovana; če pa s pepelam nekih prek morjá rastečih rastljin takó storiš, dobiš drugo lugasto sol, ki ji pravijo nátron. Vsaka teh dveh obstojí iz nekiga svojiga posebniga ruda in iz kislica. Tretja lugasta sol je amoniják, obstoječ iz gnjilica in vodenca, in se čist le ko gáz pokaže; pri gorkim južnim vremenu ti kakšenkrat v straniših ne tolikanj smerdeč, ampak bolj zbodeč v nos vdari. Amoniják se odločva pri vsacim gnjijenji; kemikarji ga, kostí ali druge živaljske dele v kotlih kakor vinocvet žgaje, narejajo.

Lugaste terde solí nič ne dišé, so lastniga, žgečiga in sklijočiga slaja, in razjedljive; višnjeve rastljinske sóke obernejo vse lugaste solí na zeleno, in rumeno na rijavo, v vôdah se raztopijo; z oljem in druzimi mastmi dajejo te tèrde mjilo (žajfo), s kremenam pa ali kresivnim kamnam stopljene dajo steklo (glažovno). V sto funtih nar terjiga kamna, ki je nekdaj stopljena ruda bil, se najde **6** do **7** funtov kálija, ravno po toliko tudi nátrona; tako kamnje v visocih gorah je sčasama po verhi sperstelo, potópi so gore sprali, takó perst raznesli, de je ni zemlje na sveti, de bi se teh dveh lugastih solí v nji ne našlo, ki ste potrebni živež živalim in rastljinam, in tedaj njih obstojni deli.

Káli in nátron sta v več lastnostih enaka, v druzih pa vender razločna; zakaj z enako kislobo zedinjena ne dasta enake solí, takó tudi z mnogo drugo rudo zvezana dasta razločne rečí. Če se zedini lugasta sol s kako kislobo, zgubí svojo žgečnost in sklijočnost, kisloba pa svojo preveliko kislost, razjedljivost in strupenost; eno pokrotí tedaj drugo, de sol iz obeh je prijetniga slaja in zdrava; torej pravijo kemikarji vsim lugastim, s kislobami zedinjenim solem: vkrotene solí (Neutralsalze). Tacih solí je pri velicim številu kislob in pri več lugastih soleh clo dosti, najdejo se malokdaj čiste, ampak veči del s perstmi in drugimi rudami zmešane.

Kislobe z rudnimi okisanci dajo rudne solí, s perstmi pa, ki so že okisanci, perstene solí; takó je zelen vitrijol žeplenokislo železo; višnjev vitrijol je žeplenokisla kotlovina; takó je apnjenik perstena sol, apno je kalcium zedinjeno s kislicam, tedaj okisanc, in je še združeno in nasiteno z vogelnokislobo; golún je žeplenokisla ilovna zemlja i. t. d.

Nar bolj navadna, znana in potrebna je kuhinska sol; ta obstojí iz nátrona in solnokislobe, solnokisloba pa, kakor je že povedano bilo, iz klóra in vodenca. Desiravno je okoli po svetu veliko močno različnih solí v rudah, zemljah, ali raztopljenih v vodah, posebno v topličnih studencih in v morjih; je vender v nar veči meri kuhinske solí, in sicer takó po svetu razdeljene, de vsi narodi — če še takó divji, vender vsi solí želni — se lahko za vse svoje potrebe, in tudi svojo živino, ki zlo po nji hrepení, prevídijo.

Morje, ki ga je dvakrat več kot suhiga, je čez in čez, in sicer kolikor bolj pod sonce seže, toliko bolj tudi slano; če v zlo vročih deželah kdaj hudi viharji kake morske valove v jarčkaste ravnine pahnejo, de se tam posušé, ostane sol na tleh, de jo ljudjé v svoj prid spravljajo. To je ljudí navadilo na ravninah take jarčke ali predale narejati, de morsko vodo va-nje spušavši, jo v njih posušé, in potem sol poberajo. Vsi primorci, in sploh vsi Ilirci dobivajo le tako morsko sol. Na Ruskim dajo morsko vodo zmèrzniti; zlečik pa ali slanico, ki se iz ledú odloči in ne zmèrzne, v ponvah sparijo, de dobijo čiste solí.

Najdejo se pa nad in pod zemljo tudi celo prav velike lege čiste in tèrde solí; taka je bela, siva, kdaj tudi rudečkasta, zelenkasta i. t. d. Pri Kordóni, **15** milj od mesta Barcelóne na Špánskim je kos svetá na prostor **80** oralov same čiste kamnate solí v podobi večih in manjših gričkov; tukaj jo lomijo s strelam kot kamnje na dnevi, in bi lahko celo Evrópo z njo previdili, zakaj po velikim in dragim prizadevanji niso še mogli zvediti, kakó

globoko de ta léga solí seže; v 100 letih se je za 4 do 5 čevljev raztopí, de so grički za toliko niže. Pod mestam Velička na našim Poljskim, jo tudi takó s strelam lomijo v neki znabit čez 50 milj dolgi in neznano široki in globoki podzemeljski légi čiste solí; na ravnost doli pod mestam imajo drugo mestice, svojo cerkev, oltar, svete podobe, govoriše, vse iz solí zdelano; takó tudi velike shrambe, ulice in ceste, po kterih sol vùn vozijo i. t. d. Kér se pa pri potrebnim razsvetljenji tacih ulic in cest sol od vsih straní in z vsimi farbami laskeče, se človeku zdi, kakor de bi se v raji vsih žlahtnih kamnov celiga svetá znašel.

V druzih krajih ni podzemeljska sol takó čista, ampak bolj z zemljo zmešana, ktero potem umetno čistijo. Primerilo se je že tudi, de so zemljo navertavši, namesti sladke vode, studenc take slanice dobili, de sol iz nje kuhajo, zakaj taki soli pravijo sploh kuhana sol; lomljeni pa kamnata, kakor iz morja dobljeni morska sol. Vse tri so popolnama enacih lastnost, in naravoslovci so prepričani, de kakor mnogi drugi bolj navadni rudi, je bila tudi vsa sol iz globočine ali kot puh ali kot stopljina bolj v kviško vzdignjena, kér se je, ohladivši se, sprijela ali vterdila, v morji pa raztopila.

Solniterokisloba, obstoječa iz gnjilica in kislica, zedinši se s káljem da solnitar; najde se semtertje po svetu iz zemlje ali kamnja scveteč, pa tudi v fabrikah ga narejajo, kér ga obilo za strelni prah (smodnik) vpotrebujejo; z apnam zedinjen da apnjeni solnitar, ki iz mnogih starih zidov scvetè, de ga živina liže.

Če se gáz amoniják — tudi lugasta sol — s solokislobo zedini, postane neka obertnikam in mnogim rokodelcam dobro znana sol, kteri se salmiják pravi.

Veliko je še druzih solí znanih kemikarjem, zdravnikam in mnogim obertnikam, od kterih pa ne gré tukaj dalje govoriti.

(Dalje sledí.)

Pervi seljaki na Slovenskim.

(Nadalje.)

Ister je imel, pravijo nekteri, dva sinova: Ilira in Akteja. Drugi pa pravijo, de je bil Kadmus s svojo ženo Harmonijo prišel na današnje Dalmatinsko, kjer je v berlogih bival, in de je ta imel sinú Ilira. Aktej je bil Albanski poglavar; Ilir pa druzih Slovenskih deželá, ktere so bile pred Istrove. Aktej je bil blezò kmalo umerl, in takó je bil Ilir tudi njegovo deželo pojerbal. Ilir je imel 6 sinov: Ahileja, Tavlantija, Dardana, Meda, Avtarja in Perheba, zraven pa tri hčere: Parto, Doarto in Daserto. Ahilej ali Enhelej je stanoval per Risnu in Kotoru v doljni Dalmacii. Tavlanti se je pervi selil v Liburnijo (po naše bi mende prav rekel Oburje ali Oburnje, ker so ljudje po burji naglo s svojimi ladjami jadrali, ali pa je bil morebiti uboren, ali buren, to je ubožen svet), Liburniško je bil reški kotar, ali hrovaško primorje, Senj, Zaptat (Ragusa vecchia) in Isterški Plomin (Fianona); Dardan je imel Serbijo in Tracijo. Med je stanoval v Tracii blizo Macedonije. Avtar je imel svoj dom v spodnji Albanii per zdajnim mestu Arta. Perheb se je bil na pindske planine v Tesalii preselil. Parta je bila šla v Macedonijo. Doarta ali Dorta je stanovala blizo Beliga Grada na Serbskim. Daserta je imela en kos Macedonskiga. Avtar je imel dva sina, Panon je bilo enimu imé, enimu Skordisk. Panon je bil šel gor čez Dunavo v današnje Ogersko; Skordisk je bil očetovo imanje zaderžal.

Slovenci, kteri so po Evropi blizo Grecije stanovali, so šli v Trojansko vojsko Grekam na pomoč. Nasproti so pa tudi Slovenci, kteri so po Mali Azii stanovali in blizo Trojanov bili, šli Trojanam na pomoč. Slovenci so tedej v trojanski vojski na obé straní pomagali. Slavno imé so si ob časih trojanske vojske zaslužili, Greki so pa za premagovavce veljali, kakor je že večkrat slovanska kri k zmagovanju pomogla, pa so se le drugi zmagovavce imenovali, ne bodi jim oponošeno. Trojanska vojska se je po spričevanji Sigonja končala kakih 1181 let pred Kristusovim rojstvam; terpela je pa 10 let. Torej bi bilo od tistih časov kakih 3026 let.

Tisti Slovenci, ki so bili šli Grekam na pomoč, so bili svojiga vojvoda Pilemona (Plemena) v vojski zgubili, in potlej so se po Mali Azii potikali. Ko jim ni nikjer ostati kazalo, so šli z pregnanim trojanskim poglavarjem Antenoram na adrijaško morje, ter so prišli na Beneško, okoli Padove. Iz med letih se je zadnjič Belovez vzdvignil, šel po suhim na Terst in naselil Krajnsko, Štajarsko in Koroško. To se je zgodilo kacih 560 let pred Kristusovim rojstvam.

Takó se je bil Ilirov (ali Elorov, Jelerjov) zarod razselil po Tracii, Serbii, Bosnii, Bulgarii, Albanii, Dalmacii, Ogrii, Slavonii in Hrovatii notri do Kolpe; Belovezov zarod pa po Istrii, po Beneškim in Teržaškim Primorji, po Goriškim, Krajnskim, Koroškim, Štajarskim, tudi do Kolpe. Od tod pride, de se ta dva zaroda, akoravno sta oba slovenska, vender po besedi nekoliko razločita.

(Dalje sledí.)

Dva nova semnja za živino v Sórici.

Pó pervoljenji visoke c. k. dvornice na Dunaji 21. Sušca štev. 6274, smo v Sórici (Zarz, pet ur nad Škofjo Loko) dva semnja za živino dobili: perviga na dan sv. Filipa in Jakoba (1. dan Velkiga travna), druziga na dan sv. Lukeža (18. dan Kozoperska); če pa ti dnevi pridejo na kako nedeljo ali zapovedan praznik, pa pervi dan po prazniki ali nedelji. — Pervi semenj tedaj bomo v Sórici letas imeli v pondeljik po sv. Lukežu. Nadjamo se, de se bodo naši semnji *) ob kratkim med nar bolji semnje šteli, kér ni nikjer na Krajnskim toliko živine kot per nas in per naših bližnjih sosedih v Bohinji. Naša in bohinska živinca ni sicer nar večiga plemena, pa je zavolj visokih in lepih planin, vterjena, čversta, in zavolj žlahtne dišeče piče lepo rejena in vesela, in zató že od nekdaj od Krašovcov, Ipavcov, Tomincov, pa tudi Furlanov zlo obrajtana in iskana. Povabimo tedaj bližnje in daljne prodajavce in kupce na naš pervi semenj. — Sorški kmetovavci.

Toplice per Šmarjéti blizo Novomesta.

Zdravílnih vodá krajnska zemlja ni révna. Toplice per Novimmestu na zahodnjo stran so znane; gorka voda per Blejskim jézeru je tudi že več obiskana. Zraven teh dvojih so pa blizo Novomesta, dve uri preč, proti jutru še druge manj znane toplice. Te so pol ure od farne vasi sv. Marjéte v samotni dolinci ležeče, in za obiskati zadosti perložne, blizo memo namreč pelje stranska cesta od mesta proti Mokrónogu in Rádečam. Kar vodo zadéne, ni močno gorka, zató kér se mèrzel studenic s toplim vrélcam meša, ki se ne dasta ločiti; pa je za več bolézin dobro služna, za ktere so toplice na uni strani mésta prehude. Zató jo tudí ljudjé iz bližnjih straní in od mesta več in več išejo. Le vošiti bi bilo, de bi bila bolj dobra naprava tam najti za te, ki se hočejo vode poslužiti; zakaj zdaj je komej

*) Bodo tudi v prihodnji pratik 1847 oznanjeni. Vredništvo.

slaba kočica zraven in voda je malo čedna deržana. Dobro bi tudi bilo, de bi kak umetin zdravnik vodó po njenih délih in lastnostih presódil. Kraj, kjer te toplice ležé, je prijeten; tudi niso deleč od farne vasi sv. Marjéte in sv. Trojice per beli cerkvi, do kterih bi lep sprehod bil. Morebiti bi te toplice, bolj spoznáne, veči vrednost dobile. P. H.

Vesela letašnja letina.

Novice vsih deželá oznanujejo posebno dobro in zgodno letino. Žita perčakujejo povsod na kupe, sená so silno veliko nakosili. Na Hrovaškim so o pervi polovici tega mesca že vso ječmenovo in rèženo žetev dokončali. Neke dni pozneje so začeli tudi na spodnjim Štajarskim. Okoli Ljubljane je rež še na svetiga Janeza Kerstnika dan na polji bila, tode popolnama zrela. Če se vse po sreči izide, bo po vsih vinskih deželah vina silno veliko. Pa tudi turšica in krompir dobro kažeta.

Slovenski oglednik.

3. list.

Matíju, kmétu na Gorenskim.

Ali je rés, de so Tvojimu sosedu Jernaču hišo in vse prodali, kar je imel? Povédal mi je včeraj tvoj brat. Vstrašil sim se to slišati, kér mi je práv iz serca žal za Jernača, kér je bil pošten mož. Samo to mi ni od njega nikdar dopadlo, de je bil preveč svojoglaven in de se je za vsako mušico pravdal, kar je že marsikterimu hudo djalo. Sej imajo ljudjé vunder že toliko žalostnih izglédov, de pravdoželjnost ne storí dobro, pa gluhi so in slepí, Jernač je bil pa nar bolj gluh in slép med vsimi; zató bo zdaj spregledal, ko bodo ptuji konjiči njegove njive brazdili in novi gospodarji sejali. Pa kaj si je od taciga kmeta druziga misliti, ki vsak teržen dan s célim kupam pisem pod pazduho od dohtarja do dohtarja léta, za svete poprašuje, za svete plačuje, — kaj si je misliti, de ga bodo préd ali pozneje tudi na boben djali? To bi še ne bilo tako napčno, de si dohtarja iše. Če komu kaj vskriž pride, de se mu je za svojo pravico bati, imá dolžnost, se z učenim pravnikam posvetovati. Kmetje imajo pa hudo navado, poprej tacih sleparjev in zakotnih pisačev sveta popraševati, ki se bolj na ceno vina, kakor na pravdne bukve úmijo, ki sami raji za svojo mošnjo skerbé, kakor za pravico tistiga, kteri jim v pest pride. Glej, Matija, to so lažnjivi preróki, kterih se je bati in varovati, kakor zgrabljivih volkov. Če mi tega ne verjameš, Ti povém, kar se je nekimu kmetu zgodilo, ki je takimu zgrabljivimu volku v kremplje prišel.

Hotel se je pravdati s svojo gruntno gosposko zavoljo para jajc, ktere bi bil mogel odrajtati za létni davk. Jèli, de se plača, zavoljo tega pravdati se? Njegov gospod, ki ga je dobro poznal, de je silno pravdoželjin, mu je nalaš žugal, de ga bo rubil. Naš kmet verjame, se vès togoten vzdigne in pride v Ljubljano se z dohtarjem pogovorit. Naletí pa ravno taciga zgrabljiviga volká. Popraša ga po kakim modrim pravniku in pelje ga še v kerčmo, ga pase in napaja, kolikor mu v goltanec more in potém gré k pravniku z njim. Dohtar se zavzame od take tožbe slišati ter si misli, de kmet norí in ga spodí. Drugi, trétji ravno takó z njim storí. Viditi, de nihče pravde ne prevzame, se pripravlja domú odriniti. Kaj pa zdaj njegov prijatel reče? „Prijatel! tega ne smete terpéti, de bi več odrajtovali davka, kakor gré. Izpeljati jo morate pravdo. Tode vi se ne morete dolgo v Ljubljani muditi, pravda pa ne more koj stêči. Vém za modriga možá, ki vam jo bo gotovo izpeljal. Vam je pa tudi znano, de mora vsakdo, ki pravdo začnè, svojimu pravniku kaj denarjev na roko dati, nekaj za štempeljne, nekaj za trud. Če mi dva tolarja danes daste, bo dosti za zdaj. Odrajtal mu jih bom še danes. Prijatla sva velika in dober vam stojim s svojim poštenjem, de boste pravdo dobili". Takó je volk ubogimu kmetu na serce govoril toliko časa, de se je kmet podal, brez de bi bil pomislil, komú in za koga denarje v roko dá. Volk muzaje kmetove denarce v mošnjico zaveže, ter mu reče: „Kadar spet pridete, poprašajte le po Štefančiku v tisti kerčmi, kjer sva danes píla, dobro sim znan s temi ljudmí." Rêče, in gré potuhnjen svojo pot.

Čez en teden pride kmet zopet v Ljubljano, gré naravnost v imenovano kerčmo, praša in praša po Štefančiku; pa nobeden Štefančika ne pozná. Goljuf si je goljufno ime dal — tolarja sta šla rakam žvižgat. — Pa práv se je kmetu zgodilo in vsim takim norcam, kteri se takim sleparjem v roke dajó in jim pravde in druge pisma izdelovati dajejo. Naj si vsak sam sebi pripiše, če ga kak tak zgrabljiv volk prekane.

Povej to prigodbo svojim sosedam, de se bojo zvesto varvali tacih sleparjev, kterih se po vsih mestih najde in ki nevednim ljudém goljufne zanke nastavljajo. Zdrav ostani in spomni se včasih

Svojiga

Mihela v Ljubljani.

V spomin rajnciga papeža.

Rajnki papež Gregori XVI. so ob času svojiga vladarstva 500 škofov izvolili, 40 škofij pa po raznih delih svetá vnovič vsnovali. — Na celim svetu se zdej šteje 800 škofov.

Nov papež so izvoljeni.

14. dan Rožniga cveta na večer se je 50 kardinalov v zaklèp (konklave) podálo, noviga papeža volit. Drugi dan na večer (16. Rožniga cveta) je bil že izvoljen in sicer: kardinal in škof iz Imole, gospod Mastaj-Ferretti, rojen v Sinigalii na Rimskim 13. dan Velikiga travna v leti 1792. — Novo izvoljeni papež so si imé Piji deveti dali.

Besedna vganjka.

Beseda vselej te vpraša kam greš,
Beri nazaj, omotično zeljše poveš.

Popravik.

V letašnji pratiki se je pri prazniku povikšanja sv. križa pomota zgodila, de namreč stojí 15. Kimovca namest 14. To oznanimo, de se bodo kmetovavci, kteri takrat na somenj pridejo, vedili práv ravnati.

Današnjimu listu je perdjana 13. doklada.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 27. Rožniga cveta.		V Krajnju 22. Rožniga cveta.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	53	2	6
1 » » banaške	2	5	2	8
1 » Turšice	1	9	1	10
1 » Soršice	—	—	1	39
1 » Rèži	1	32	1	36
1 » Ječmena	1	4	1	15
1 » Prosa	1	11	1	16
1 » Ajde	1	3	1	7
1 » Ovsa	—	51	—	54

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*